

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Autoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Quæst. 75. An & qualiter administratio & jurisdictio Episcopalis transeat ad Capitulum sede vacante.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73957)

in c. inter cætera, de præb. circa finem. Jo. And. in c. cum M. de constit. num. 11. Fagn. ibid. num. 62. & 63. Sed neque ex eo conficitur promissionem factam ab Episcopo de vacatura proxime præbendæ esse validam, & obtinere vim obligandi, quod c. relectum, de præb. Papa sic rescribat Episcopo: ei præbendam si qua nunc vacat, vel cum ibi primò vacaverit, secundum promissionem tuam concedas liberaliter: quam promissionem Gl. ibid. v. in promissis. ait valere. nam glossam illam esse contra communem opinionem, à qua non sit recedendum, ait Fagn. l. c. num. 59. etsi autem Papa mandet ei conferri præbendam juxta promissionem, non tamen id facit, quia jus aliquod recepto in Canonicum per eam quæsitum, sed ad majorem aggravationem Episcopi reculantis illi conferre præbendam, ponderat illam promissionem, ut norant. Abb. in c. dilectus filius de præb. num. 5. & Fagn. ubi ante num. 62. apud Reiffenst. b. t. n. 84. de cætero an & qualiter talis Canonicus supernumerarius ante obtentam præbendam habeat stallum in choro, vocem in Capitulo, & distributiones quotidianas recipiat. Vide apud eundem Reiffenst. a num. 85.

Quest. 73. An Episcopus aliusve collator ordinarius delegare seu concedere possit alteri facultatem conferendi beneficium proximè vacaturum?

Resp. Tametsi, postquam vacat beneficium, collator ordinarius possit alteri conferre potestatem conferendi illud, ut cum communi Pirh. b. t. num. 9. licet etiam Vicario suo generali Episcopus possit committere facultatem conferendi beneficia vacatura sive per obitum, sive resignationis aliavè de causa; tum quia Vicarius est persona qualificata, tum quia constituit unum cum Episcopo tribunal Castrop. tr. 13. d. 3. p. 5. num. 3. Non potest tamen eadem, multoque minus alteri personæ singulari seu privatæ (utpote cui nequidem omnium beneficiorum vacaturorum in genere collationem committere potest, juxta c. deliberatione, §. prohibemus. de off. leg. in 6. & Castrop. l. c. Garc. p. 1. c. 1. num. 9. Sc.) committere collationem respectu tertii beneficii vacaturi, aut respectu certæ personæ juxta. c. constitutus. b. t. & Abb. ibidem num. 5. Laym. in c. 3. de off. Vicar. in 6. num. 3. possit enim quis tertius abuti hac facul-

tate in fraudem Concilii Lateran; dum nimirum quis certum beneficium obtinere volens, tubornare posset amicum, ut impetraret ab Episcopo facultatem illud beneficium, cum vacaret, conferendi, & sic spe fretus, quod amicus illud sibi esset collaturus, posset captare & machinate mortem beneficiario, cui ipse succederet. Pirh. l. c. cum Abb. l. c. n. 3. Porro qualiter à patrono cuique concedi possit facultas nominandi seu præsentandi ad vacatura illius juri patronatus subiecta, vel etiam ad unicum, cujus solius esset patronus, vide apud Castropalaum. & apud me. for. benef. p. 2. ubi actum de potestate patroni & præsentatione.

Quest. 74. Quæ sint pænæ patientis sibi providendi de beneficio necdum vacante?

Resp. Primò: non solum collatio beneficii necdum vacantis est irrita, sed etiam, qui scienter illam accepit, seu permisit se in eo institui, in pœnam hujus suæ temeritatis, non potest deinceps, ubi vacaverit, sine Apostolica dispensatione obtinere, sicut, vivente marito contraxit cum ejus uxore matrimonium de facto, non potest, etiam eo mortuo eam ducere juxta. c. fin. de eo qui duxit in uxor. & si is impetret beneficium illud à Papa, non facta mentione prioris intrusio- nis & illegitimæ institutionis suæ, vi cujus inhabilis redditus ad illud beneficium obtinendum, provisio illa Apostolica non valeat tanquam subreptitia. Abb. in c. 1. h. t. num. 3. Pirh. b. t. num. 3. Arg. c. super literis. & c. postulasti. de rescrip. Secus est, seu valet ea provisio in hoc casu, si facta motu proprio. Wiestn. h. t. num. 9. Arg. c. si motu. de præb. Altera pœna illius est, quod ab ecclesiastica communione (hoc est, participatione corporis & sanguinis domini) sit removendus, pro ut statuitur. c. 1. h. t. junctâ Gl. v. communione. & insuper deponendus juxta. c. cum qui. 7. q. 1. Gl. in cit. c. 1. v. pellendi. Barbos. ibid. num. 1. citans plures alios. Excusatur tamen ab his pœnis, qui famâ percrebrescente de morte, beneficium viventis impetravit. Barbos. l. c. num. 2. eum Mascard. de prob. concl. 1070. num. 2. Sed neque hæc pœnæ extendendæ ad eum, qui succedit in beneficio viventis justâ causâ ab eo depositi. Gl. fin. in cit. c. 1.

TITULUS IX.

Ne Sede vacante aliquid innovetur.

Titulum hunc à me ex professo explanatum speciali tractatu: de Capitulo Sede vacante vide in Vicario Episcopali. à q. 445. ad q. 620. quorum hic breve compendium do. Unde sit

Quest. 75. An & qualiter administratio & jurisdictio Episcopalis transeat ad Capitulum Sede vacante?

Resp. Penes Capitulum Cathedrale Sede vacante, tam propriè, hoc est, sive per mortem, sive per renunciationem, R. P. Leur. Jur. Can. Lib. III.

sive translationem Episcopi, quàm impropriè, seu quasi vacante, nimirum Episcopo in captivitate redacto, aut in remotis degente, nullo relicto Vicario, est administratio & jurisdictio veluti ejus successorem vide me. l. c. q. 447. quod

num exinde etiam dicendum Vicarius Episcopi, dixi q. 448. Idem esse de Capitulo vacantis Ecclesie non cathedralis, omnimodè tamen exemptæ. Item de Capitulo Ecclesie collegiatæ, quæ est titulus Cardinalis, eo defuncto, dixi q. 449. § q. 450. An verò sic etiam transeat iurisdictionis ad Capitulum ecclesie collegiatæ alterius non exemptæ vacantis, saltem, dum ejus Præpositus vel Decanus habeat iurisdictionem annexam suæ dignitati in ea ecclesia & capellis annexis, & in ejus clericos privativè seu excluso Episcopo, controvertunt AA. utriusque partis sententias unà cum rationibus retuli. q. 451. Non transire iurisdictionem ad Capitulum ecclesie regularis non exemptæ, Prælatum vacante, sed ad Episcopum, cui subiecta, & quod, si hic administratorem nullum constituat, posse Priorem vel Seniores tantisper gubernare alios eisque præcipere, et iurisdictionem propriè non exerceat, dixi. q. 453. ut nec ea transit ad Capitulum, Episcopo vel Prælato alio exempto excommunicato, suspensio, sed recurrendum ad Papam, qui providebit interea de administratore, Episcopo tamen lapsio in hæresin devolvitur ea ad Capitulum, utpote Sede tunc, non interpretativè, sed verè vacante. ut dixi. q. 454.

Quest. 76. In qua iurisdictione, & in quibus succedat vel non succedat Episcopo Capitulo?

I. Resp. Ad primum: Capitulo succedit Episcopo in iurisdictione tam temporalis, quam spirituali eaque tota, exceptis iis, quæ jus commune excipit, aut Papa specialiter interdicit, ut dixi, q. 456. § q. 457. An verò succedat ei in iurisdictione tam contentiosa seu necessaria, quam in voluntaria seu gratiosa, controvertunt AA. quorum sententias retuli. q. 458.

2. Resp. Ad secundum: non succedit in iis, quæ Episcopo iure speciali competunt, et si aliàs sint iurisdictionis; limitantibus tamen id aliis. q. 459. Contrarium est, seu succedit in iurisdictione, quæ ex consuetudine competit Episcopo ut Episcopo; uti & in iis, quæ ex privilegio in perpetuum concessio competunt Episcopo. q. 460. An & qualiter succedat in iurisdictione delegata, diversimodè & confusè satis explicant AA. de quo vide me. q. 461. In eo melius conveniunt, quod non succedat Episcopo in iis, quæ competunt seu concessa sunt Episcopo alterivè Prælato speciali iure ratione dignitatis; uti nec quo ad facultatem interveniendi alicui alteri, aut præbendi de necessitate consilii, Ego. q. 462. § q. 463. Neque in iurisdictione, quam Episcopus simul cum alio distincto à Capitulo exercebat. q. 464. Illud indubitatum, quod non succedat in iis, quæ sunt Ordinis Episcopalis; quamvis ea committere possit alteri seu exercere per alium q. 466. Non succedit in emolumentis provenientibus ex iurisdictione, sed ea reservantur Episcopo successori. De quibus tamen emolumentis id intelligendum, vide q. 465.

Quest. 77. An & qualiter Capitulo condere possit statuta?

Resp. Capitulo Sede vacante majore pollens potestate quam Vicarius Episcopi, ut dixi

q. 470. cum Laym. in c. cum generali. de off. Vicar. in 6. Sbroz. & aliis, potest condere statuta, non tantum de rebus pertinentibus ad Capitulum. V. g. qualiter congregari debeat, vel distributiones dividi, ut Barbo. juris. eccles. l. 1. c. 32. num. 7. &c. cum etiam Sede plena absque consensu Episcopi id possit. Pignatel. Tom. 10. conf. 138. à num. 16. Castrop. tr. 7. d. 1. p. 23. num. 26. Ego. cit. q. 470. Sed etiam tanquam successor Episcopi super competentibus Episcopo ratione iurisdictionis (non tamen in competentibus illi iure speciali) & omnibus pertinentibus ad gubernationem Ecclesie, & cultum divinum promovendum; item obligantia totam diæcesin, quæque de se sint perpetua & duratura etiam accedente Episcopo novo; quamvis is ea pro libitu, non secus, ac aliorum suorum prædecessorum statuta revocare possit. Ea tamen, quæ tangunt totum statum ecclesie, vel sunt de rebus arduis, sicut aliàs Sede plena sine consensu Episcopi, sic etiam Sede vacante Capitulo videntur non posse decernere. Potest insuper juxta dicta à me. q. 471. Capitulo statutorum suorum transgressores punire, utpote quod necessarium est ad legis seu statuti executionem.

Quest. 78. An possit de delictis inquirere, ea cognoscere & punire?

Resp. Potest Capitulo Sede vacante, etiam extra visitationem de delictis contra certas personas inquirere (etiam syndicando tam suos, quam defuncti Episcopi Officiales, ut dixi. q. 473. etiam cognoscere de causis suspicionum propositis contra suum Vicarium, ut dicitur. q. 474.) item cognoscere aliorum causas judiciales, etiam criminales. et in specie de crimine hæresis, procedere contra hæreticos non exemptos. Punire crimina & excessus, etiam devenire ad degradationem clerici verbalem; non tamen ad actuale & solennem. Quin & cum secularibus ad pœnam capitis, ubi hæc suprema iurisdictionis annexa Episcopatu. q. 475.

Quest. 79. An possit ferre censuras, & ab iis aliisque casibus absolvere?

Resp. Ferre censuras, & nominatim excommunicare quatenus id poterat Episcopus, suspendere ab officio & beneficio (non tamen juxta aliquos suspensione perpetua aut diurna) & interdicare potest Capitulo. q. 473. Potest etiam absolvere ab excommunicatione ceterisque censuris, ubi id poterat Episcopus. q. 476. item ut dicitur. q. 477. absolvere in foro conscientie à quibus cunque casibus occultis Papæ reservatis, & in specie ab hæresi, & consequenter à reservatis Episcopo.

Quest. 80. An & in quibus casibus dispensare possit, vel etiam aggravare, & indulgentias concedere?

I. Resp. Ad primum: dispensare potest in irregularitatibus, & in casibus omnibus, in quibus poterat Episcopus, & consequenter in votis, juramentis, cum illegitimis ad Ordinis minores & beneficium simplex q. 478. § 479. Qualiter verò